

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 10.5.2005
KOM(2005) 184 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG
EUROPA-PARLAMENTET**

Haag-programmet: Ti prioriteter for de næste fem år

Partnerskabet for fornyelse i EU inden for frihed, sikkerhed og retfærdighed

DA

DA

INDHOLDSFORTEGNELSE

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Haag-programmet: Ti prioriteter for de næste fem år

Partnerskabet for fornyelse i EU inden for frihed, sikkerhed og retfærdighed	1
1. Indledning	3
2. Handlingsplanen til gennemførelse af Haag-programmet: realisering af politiske prioriteter og overvågning af gennemførelsen	3
2.1. Det politiske mandat i Haag-programmet	3
2.2. Haag-programmet og forfatningstraktaten	5
2.3. Ti prioriteter for de næste fem år: et partnerskab for fornyelse i EU	5
2.4. Gennemførelse, evaluering og fleksibilitet	12
3. Identifikation af konkrete tiltag	13

BILAG: HAAG-PROGRAMMET: TI PRIORITETER FOR DE NÆSTE FEM ÅR – LISTE OVER

FORANSTALTNINGER OG TIDSPLAN FOR VEDTAGELSEN	14
--	----

1. INDLEDNING

Det Europæiske Råd tilsluttede sig den 4.-5. november 2004 **det flerårige Haag-program** for styrkelse af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Haag-programmet er en opfølgning af **Tammerfors-programmet**, som fik tilslutning fra Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober 1999. Dette var det første flerårige program, der fastsatte prioriteter for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Kommissionen evaluerede resultaterne af de seneste fem år i meddelelsen af 2. juni 2004¹.

Haag-programmet markerer afslutningen på én cyklus og starten på en ny. Det kan derfor ikke overraske, at dette andet flerårige program bygger på de positive erfaringer fra de seneste fem år. For at gennemføre Haag-programmet opfordrede Det Europæiske Råd Kommissionen til at fremlægge en handlingsplan for Rådet, som kan omsætte programmets mål og prioriteter til konkret handling, herunder også en tidsplan for vedtagelsen og gennemførelsen af alle programmets tiltag.

Handlingsplanen består af to dele. Første del (kapitel 2) giver en oversigt over den centrale problematik og nogle af de vigtigste aspekter af programmet. Den fremdrager endvidere fra retningslinjerne i programmet **ti specifikke prioriteter**, som indsatsen efter Kommissionens opfattelse bør fokusere på gennem de næste fem år. Anden del (kapitel 3) består af et bilag, der opregner de konkrete foranstaltninger og tiltag, der skal træffes gennem de næste fem år. Denne liste følger stramt Haag-programmets opbygning.

Det er også vigtigt at bemærke, at handlingsplanen skal ses i sammenhæng med andre planer og strategipapirer om konkrete politikspørgsmål inden for frihed, sikkerhed og retfærdighed: det er Kommissionens opgave at sikre overordnet sammenhæng i hele denne indsats. Nogle af disse dokumenter er blevet forelagt af Kommissionen for ganske nylig eller er ved at blive forelagt (EU's narkotikahandlingsplan af 14. februar 2005² til opfølgning af den nye EU-narkotikastrategi for 2005-2012, meddelelsen om udsigterne til udvikling af gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager og opbygning af gensidig tillid og meddelelsen om udvikling af et strategisk koncept for bekæmpelse af organiseret kriminalitet).

I Haag-programmet slås der til lyd for, at der gennemføres en **midtvejsevaluering** af handlingsplanen senest den 1. november 2006. Med henblik herpå vil Kommissionen i tide fremlægge en rapport om de fremskridt, der er gjort, og de justeringer af programmet, der eventuelt måtte være behov for.

2. HANDLINGSPLANEN TIL GENNEMFØRELSE AF HAAG-PROGRAMMET: REALISERING AF POLITISKE PRIORITETER OG OVERVÅGNING AF GENNEMFØRELSEN

2.1. Det politiske mandat i Haag-programmet

Haag-programmet bekræfter den store betydning, EU tillægger området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, og placerer det højt på EU's dagsorden – ikke blot fordi det hører blandt

¹ "Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed: Status over Tammerfors-programmet og retningslinjer for fremtiden" - KOM(2004) 401 af 2.6.2004.

² KOM(2005) 45 af 14.2.2005.

EU's grundlæggende målsætninger, men især fordi det indtager en central plads i borgernes interesser.

Programmet fastsætter **rammerne og hovedmålsætningerne** for de næste fem år. Det søger at opfylde borgernes forventninger og behandler alle aspekter af de politikker, der vedrører området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, og det omfatter både **generelle retningslinjer** (grundlæggende rettigheder, gennemførelse og evaluering) og **specifikke retningslinjer**, der fokuserer på 1) at styrke friheden³, 2) at styrke sikkerheden og 3) at styrke retfærdigheden samt på 4) forbindelserne udadtil. EU's narkotikastrategi for 2005-2012, som blev vedtaget på Det Europæiske Råd i december 2004, er en integreret del af Haag-programmet.

Programmet slår til lyd for, at der udformes en strategi for den **eksterne dimension** af EU's politik inden for frihed, sikkerhed og retfærdighed, og anmoder Kommissionen om at fremlægge en sådan i nært samarbejde med Rådets generalsekretær/højtstående repræsentant. Den bør afspejle EU's særlige forhold til tredjelande og regioner og fokusere på de konkrete behov for RIA-samarbejde med dem. Som et første skridt vil Kommissionen udarbejde en meddelelse som forberedelse af den strategi, der skal supplere denne handlingsplan.

Det Europæiske Råd "noterede sig, at der skal tages behørigt hensyn til de **finansielle virkninger** af det flerårige program for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed." Det står klart, at en af de afgørende forudsætninger for, at de politiske målsætninger, der er blevet fastsat, kan opfyldes, er, at målsætningerne bakkes op af tilstrækkelige finansielle ressourcer. Kommissionen forelagde den 6. april 2005 tre rammeprogrammer om 1) solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme, 2) sikkerhed og sikring af friheder og 3) grundlæggende rettigheder og retfærdighed⁴. De tre forslag falder helt i tråd med de strategiske prioriteter i Haag-programmet.

Kommissionens status over Tammerfors-programmet af 2. juni 2004⁵ og Europa-Parlamentets henstilling af 14. oktober 2004⁶ er blevet taget i betragtning i Haag-programmet, ikke mindst i forbindelse med indførelsen af anvendelsen af proceduren i EF-traktatens artikel 251 (den fælles beslutningsprocedure) på områderne under afsnit IV i EF-traktaten. Med politisk tilskyndelse fra Det Europæiske Råd kunne Rådet den 22. december 2004 vedtage en afgørelse, hvorefter **den fælles beslutningsprocedure og afstemning med kvalificeret flertal** kan anvendes på alle foranstaltninger under afsnit IV med undtagelse af lovlig immigration fra den 1. januar 2005⁷. Dette er Haag-programmets første succes. Ikke blot er Europa-Parlamentets udvidede rolle en forbedring i den demokratiske legitimitet, men tempoet i videreførelsen af arbejdet vil efter al sandsynlighed blive øget med afskaffelsen af afstemning med enstemmighed.

³ Det er værd at bemærke, at begrebet frihed dækker alle dele af denne handlingsplan. Med henblik på dette dokument skal frihed dog forstås i den særlige betydning, der er indeholdt i Haag-programmet.

⁴ KOM(2005) 122, 123 og 124 af 6.4.2005.

⁵ "Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed: Status over Tammerfors-programmet og retningslinjer for fremtiden" - KOM(2004) 401 af 2.6.2004.

⁶ P6_TA(2004) 0022 af 14. oktober 2004: "Europa-Parlamentets henstilling til Rådet og Det Europæiske Råd om fremtiden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed samt om betingelserne for at styrke dets legitimitet og effektivitet".

⁷ Rådets afgørelse 2004/927/EF af 22. december 2004 om at få visse områder, der er omfattet af afsnit IV i tredje del i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, underlagt proceduren i artikel 251 i traktaten (EUT L 396 af 31.12.2004, s. 45).

Rådets afgørelse af 22. december 2004 indeholdt imidlertid ingen bestemmelse om tilpasning af Domstolens beføjelser, som det er fastsat i traktatens artikel 67. Kommissionen er fortsat af den opfattelse, at en øget adgang til Domstolen er afgørende på dette område, som i så høj grad berører den enkelte borgers rettigheder. En øget adgang til Domstolen med henblik på at opnå afgørelser om præjudicielle spørgsmål er et spørgsmål, der skal tages op til overvejelse, især fordi - hvilket anerkendes i fjerde afsnit i artikel III-369 i forfatningstraktaten og omtales i Haag-programmet – der er behov for at sikre, at sådanne sager behandles hurtigst muligt.

2.2. Haag-programmet og forfatningstraktaten

Haag-programmet afspejler ambitionerne i forfatningstraktaten, som med forbehold af de nationale ratifikationsprocedurer skulle træde i kraft den 1. november 2006 og medføre væsentlige ændringer i de gældende bestemmelser om området med frihed, sikkerhed og retfærdighed og integrere chartret om grundlæggende rettigheder. Nyskabelserne i forfatningstraktaten vil ikke kunne bringes i anvendelse før ved afslutningen af ratifikationsperioden. For at skabe sammenhæng er Kommissionen fast besluttet på at udføre det nødvendige **forberedende arbejde**, således at der vil kunne træffes foranstaltninger umiddelbart efter, at forfatningstraktaten er trådt i kraft.

2.3. Ti prioriteter for de næste fem år: et partnerskab for fornyelse i EU

Ved udarbejdelsen af handlingsplanen til gennemførelse af Haag-programmet har Kommissionen opstillet en liste over de tiltag, som programmet slår til lyd for. De ambitiøse målsætninger i Haag-programmet bør opfyldes via en kollektiv indsats fra Rådets, Europa-Parlamentets og Kommissionens side inden for rammerne af et stærkt og effektivt partnerskab.

Inden for de strategiske målsætninger, som Det Europæiske Råd allerede har tilsluttet sig i Haag-programmet med henblik på at styrke området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, og som er blevet omsat til konkrete foranstaltninger i kapitel 3 (bilaget) i den rækkefølge, de behandles i selve Haag-programmet, har Kommissionen opstillet **ti prioriteter**, som den kollektive indsats efter dens opfattelse i særlig grad skal fokusere på i de næste fem år. Derved undgås en for spredt indsats, og det sikres, at programmets mål opfyldes. Kommissionen mener også, at det er afgørende at pege på, hvori merværdien på europæisk plan består i alle initiativer af lovgivningsmæssig og ikke-lovgivningsmæssig karakter, som tages vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, og at dette bør ske ved at anvende nærhedsprincippet og de bedst egnede reguleringsmekanismer samt ved at foretage konsekvensvurderinger af de vigtigste forslag, der fremlægges.

De **strategiske mål for 2005-2009**⁸ omtaler specifikt opbygningen af et partnerskab for at styrke området med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Inden for målsætningerne om at a) styrke friheden, b) styrke sikkerheden og c) styrke retfærdigheden er de ti hovedprioriteter, som Kommissionen har opstillet, i korthed følgende:

⁸ “Strategiske mål 2005-2009, Europa 2010: et partnerskab for fornyelse i EU” - KOM(2005) 12 af 26.1.2005

(1) *Grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab: udforme fuldt færdige politikker*

Sikre, at politikker til overvågning og fremme af overholdelsen af de grundlæggende rettigheder for alle mennesker og til forbedring af unionsborgerskabet udvikles til fuldt færdig form.

(2) *Kampen mod terrorisme: arbejde hen imod et globalt svar*

Fokus på de forskellige aspekter af forebyggelse, beredskab og svar for yderligere at forbedre og om nødvendigt supplere medlemsstaternes kapacitet til bekæmpelse af terrorisme inden for relevante områder som rekruttering, finansiering, risikoanalyse, beskyttelse af kritisk infrastruktur og konsekvensstyring.

(3) *Et fælles asylområde: indføre en effektiv harmoniseret procedure baseret på EU's værdier og humanitære tradition*

Arbejde hen imod indførelsen af et fælles asylområde baseret på EU's humanitære tradition og overholdelse af EU's internationale forpligtelser og brug af en effektiv harmoniseret procedure.

(4) *Forvaltning af migrationsstrømme: fastlægge en afbalanceret metode*

Fastlægge en afbalanceret metode for forvaltning af migrationsstrømme ved at udforme en fælles indvandringspolitik på EU-plan, samtidig med at kampen mod ulovlig migration, menneskesmugling og menneskehandel, specielt handelen med kvinder og børn, optrappes.

(5) *Integration: opnå størst mulig positiv virkning af migration på vores samfund og økonomi*

Udvikle støtteforanstaltninger for at hjælpe medlemsstaterne og udforme bedre integrationspolitikker for at opnå størst mulig positiv virkning af migration på vores samfund og økonomi og forhindre isolation og social udstødelse af indvandrerbefolkningen. Dette vil medvirke til at skabe forståelse og dialog mellem religioner og kulturer med udgangspunkt i EU's grundlæggende værdier.

(6) *De indre grænser, de ydre grænser og visa: udvikle en integreret forvaltning af de ydre grænser for et sikrere EU*

Videreudvikle en integreret forvaltning af de ydre grænser og en fælles visumpolitik, samtidig med at der sikres fri bevægelighed for personer (mellemfolkelig kontakt).

(7) *Beskyttelse af privatlivets fred og sikkerhed i informationsudveksling: finde den rette balance*

Finde den rette balance mellem beskyttelse af privatlivets fred og sikkerhed i forbindelse med informationsudveksling mellem retshåndhævende og retslige myndigheder ved at støtte og fremme en konstruktiv dialog mellem alle de implicerede parter for at finde afbalancerede løsninger, som fuldt ud respekterer de grundlæggende rettigheder til privatlivets fred og databeskyttelse samt tilgængelighedsprincippet for information, som dette er fastsat i Haag-programmet.

(8) *Organiseret kriminalitet: udvikle et strategisk koncept*

Udvikle og gennemføre et strategisk koncept for bekæmpelse af organiseret kriminalitet på EU-plan. Gøre fuld brug af og videreudbygge Europol og Eurojust.

(9) *Civilretligt og strafferetligt samarbejde: garantere et effektivt europæisk område med retfærdighed for alle*

Garantere et europæisk område af retfærdighed ved at sikre en effektiv domstolsadgang for alle og fuldbyrdelse af retsafgørelser. Den indbyrdes tilnærmelse vil blive videreført, navnlig gennem vedtagelse af regler, der sikrer en høj grad af beskyttelse af enkeltpersoner, med henblik på at opbygge gensidig tillid og styrke den gensidige anerkendelse, som fortsat er hovedhjørnestenen i det retslige samarbejde. Forbedre EU's materielle aftaleretlige bestemmelser.

(10) *Frihed, sikkerhed og retfærdighed: dele ansvar og solidaritet*

Omsætte begreberne delt ansvar og solidaritet mellem medlemsstaterne til praksis ved at tilvejebringe tilstrækkelige finansielle ressourcer, som kan opfylde målsætningerne frihed, sikkerhed og retfærdighed mest effektivt.

(1) *Grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab: udforme fuldt færdige politikker*

De grundlæggende rettigheder udgør kernen i EU's værdier. Politikker til overvågning og fremme af overholdelsen af de grundlæggende rettigheder for alle mennesker og til forbedring af unionsborgerskabet bør udvikles til fuldt færdig form.

Forfatningstraktaten placerer individet i centrum for EU-samarbejdet ved at integrere chartret om grundlæggende rettigheder og bane vejen for tiltrædelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

Derudover er det vigtigt, at beslutningstagerne råder over nøjagtige og pålidelige data om overholdelsen af de grundlæggende rettigheder i EU. Omdannelsen af Det Europæiske Observationscenter for Racisme og Fremmedhad til et fuldt funktionsdygtigt **agentur for grundlæggende rettigheder** vil være endnu et vigtigt element i indsatsen for at fremme og beskytte de grundlæggende rettigheder.

Blandt disse rettigheder vil Kommissionen være særlig opmærksom på barnets rettigheder med det formål at beskytte dem, for børn hører blandt de mest sårbare befolkningsgrupper. Forfatningstraktaten nævner eksplicit "fremme og beskyttelse af barnets rettigheder" blandt EU's mål.

Desuden agter Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne at videreføre sine bestræbelser på at bekæmpe vold mod kvinder og yde støtte til volds ofre.

Kommissionen vil fortsætte sin indsats for at bekæmpe diskrimination i alle dens former. Dette omfatter at sikre, at EU's lovgivning mod diskrimination gennemføres og håndhæves effektivt.

Den vil være særlig opmærksom på at beskytte personoplysninger, som ved chartret om grundlæggende rettigheder og forfatningstraktaten er blevet anerkendt som en selvstændig grundlæggende rettighed i forhold til retten til privatlivets fred.

Unionsborgerskab indebærer en række afgørende rettigheder som fri bevægelighed inden for EU, diplomatisk og konsulær beskyttelse og stemmeret ved valg til Europa-Parlamentet og lokalvalg. Der forberedes foranstaltninger inden for alle disse områder for at forbedre EU-borgernes udøvelse af deres borgerskabsrettigheder.

(2) *Kampen mod terrorisme: arbejde hen imod et globalt svar*

Et **globalt svar** er påkrævet for at bekæmpe terrorisme. Borgernes forventninger til EU kan ikke sidde overhørig, og EU kan heller ikke undlade at reagere på dem.

Fokus bør rettes mod de forskellige aspekter af forebyggelse, beredskab og svar for yderligere at forbedre og om nødvendigt supplere medlemsstaternes kapacitet til bekæmpelse af terrorisme, idet der i særlig grad fokuseres på rekruttering, finansiering, risikoanalyse, beskyttelse af kritisk infrastruktur og konsekvensstyring.

Bekæmpelsen af terrorisme forudsætter en **integreret og sammenhængende metode**, der spænder over en bred vifte af de emneområder, som der peges på i Haag-programmet. Et afgørende område, som EU bør rette opmærksomheden mod, er samarbejdet mellem de forskellige kompetente myndigheder i medlemsstaterne, ikke mindst omkring **informationsudveksling** af relevans for efterforskningen af terroraktiviteter.

Det er endvidere af yderste vigtighed at forstå det komplekse fænomen, som terrorisme i Europa er, nemlig de indoktrinerings- og **rekrutterings**processer og den type miljø, som danner grobund for terroristiske idéer og bevægelser. Indsatsen for at **bekæmpe finansieringen af terrorisme** bør videreføres.

Medlemsstaternes og EU's indsats bør suppleres af **samarbejde med tredjelande** om bekæmpelse af terrorisme, ikke mindst i form af bistand med at finansiere terrorbekæmpelse og kapacitetsopbyggende projekter samt med at bekæmpe terrorismens rødder.

(3) *Et fælles asylområde: indføre en effektiv harmoniseret procedure baseret på EU's værdier og humanitære tradition*

Det er en prioriteret opgave at få indført et **fælles europæisk asylsystem**. Gennem de næste par år vil arbejdet fokusere på inden 2007 at få afsluttet **evalueringen af førstefaseinstrumenterne** og inden udgangen af 2010 at fremlægge **andenfaseinstrumenterne og -foranstaltningerne** med henblik på at udforme en fælles asylopolitik, som vil søge at indføre en **fælles procedure og ensartet status** for personer, der bevilges asyl eller subsidiær beskyttelse.

Det administrative samarbejde mellem medlemsstaternes nationale forvaltninger skal styrkes, og der skal afsættes midler til at hjælpe medlemsstaterne med at behandle ansøgninger og modtage tredjelandsstatsborgere. Haag-programmet har også peget på behovet for at undersøge muligheden for fælles behandling af asylansøgninger.

Udarbejdelsen af **regionale beskyttelsesprogrammer og genbosættelsesprogrammer** i EU-regi er ved at blive igangsat af Kommissionen.

(4) *Forvaltning af migrationsstrømmene: fastlægge en afbalanceret metode*

Der er behov for at udforme en **ny afbalanceret metode for forvaltning af migrationsstrømme**, som behandler både lovlig og ulovlig migration, og der skal udformes en fælles indvandringspolitik til løsning af situationen med lovlige migranter på EU-plan, samtidig med at kampen mod ulovlig migration, menneskesmugling og menneskehandel, specielt handelen med kvinder og børn, skal optrappes.

Selv om afgørelsen af, hvor mange migranter fra tredjelande den enkelte medlemsstat vil give adgang til for at søge arbejde som ansat eller selvstændig, fortsat er et nationalt anliggende, forudsætter et område med fri bevægelighed en **fælles indvandringspolitik** med fastsættelse af **adgangsprocedurer og –kriterier**, der giver en sikker retssituation og et garanteret sæt af rettigheder som en hjælp til integration af dem, der opnår adgang. Endvidere spiller indvandringen en fundamental rolle i såvel medlemsstaternes som oprindelses- og transitlandenes økonomi og samfundsliv, hvilket også begrundet behovet for en fælles metode baseret på en rationel udnyttelse af indvandrerarbejdsstyrken.

De menneskelige, sociale og økonomiske **omkostninger i forbindelse med ulovlig migration** er ekstremt høje – ikke blot i værtslandene, men også i oprindelses- og transitlandene - hvilket skaber behov for regler om tilbagesendelsesprocedurer, hurtigere indgåelse af tilbagesendelsesaftaler og yderligere koordinering for at bekæmpe menneskesmugling og menneskehandel. Respekten for en tredjelandstatsborgers rettigheder og værdighed skal dog altid være det ledende princip i EU's politik, også selv om den pågældende befinder sig ulovligt på EU's område. Navnlig skal personer, der ulovligt er blevet bragt ind i EU eller ulovligt befinder sig i EU, behandles med respekt for deres specifikke situation og menneskerettigheder.

En fælles indvandringspolitik skal dog ikke kun omfatte en adgangs- og tilbagesendelsespolitik, for en vellykket forvaltning af migrationsstrømmene skal omfatte en seriøs investering i **relationerne med tredjelande**, både oprindelses- og transitlande, især gennem bistand og samarbejde i tredjelandenes og EU's fælles interesse.

(5) *Integration: opnå størst mulig positiv virkning af migration på vores samfund og økonomi*

For at opnå størst mulig positiv virkning af indvandring på vores samfund og økonomi og, hvilket er af allerstørste betydning, for at undgå, at indvandrerbefolkningen kastes ud i isolation og social udstødelse, er det nødvendigt at støtte og opfordre medlemsstaterne til at udforme bedre integrationspolitikker. En vellykket integrationspolitik skal medvirke til at skabe forståelse og **dialog mellem religioner og kulturer**.

Integrationen af tredjelandstatsborgere kræver mobilisering af en række brede politikker, herunder ikke mindst beskæftigelses- og uddannelsespolitikken.

Større kontakt mellem de nationale myndigheder er nødvendig, for at de kan **udveksle erfaringer og information** om integration.

Det er derfor nødvendigt at fastlægge en europæisk integrationsramme baseret på de fælles principper, som Det Europæiske Råd har tilsluttet sig, med henblik på at sikre respekt for EU's værdier og fravær af diskrimination.

(6) De indre grænser, de ydre grænser og visa: udvikle en integreret forvaltning af de ydre grænser for et sikrere EU

Et område, hvor der fuldt ud er sikret fri bevægelighed for personer, kræver en yderligere indsats ledende frem til **integreret kontrol med adgangen til EU's område** baseret på en integreret forvaltning af de ydre grænser og en fælles visumpolitik med støtte fra nye teknologier, herunder brug af biometriske identifikatorer.

Efter EU's seneste udvidelse vil det være en prioriteret opgave at sikre fri bevægelighed internt og blive i stand til helt at **afskaffe personkontrollen ved de indre grænser**. I denne sammenhæng er oprettelsen af SIS II og en problemfri brug af evalueringer, som det blev fastslået i tiltrædelsestraktaterne, af afgørende betydning for at lette de nye medlemsstaters indsats på dette felt.

Et vigtigt skridt i **forvaltningen af de ydre grænser** er oprettelsen af Grænseforvaltningsagenturet, som skal være ansvarligt for at koordinere og yde bistand til medlemsstaterne i deres indsats for at overvåge og kontrollere de ydre grænser.

Udformningen af en effektiv **visumpolitik** vil blive lettet via visuminformationssystemet. Dette forudsætter dog, at samarbejdet mellem medlemsstaterne om at opbygge **fælles visumansøgningscentre** styrkes, idet disse kunne blive første skridt i retning af en fremtidig **fælles europæisk konsulær tjeneste**.

Et andet vigtigt element er integreringen af biometriske identifikatorer i rejse- og identifikationsdokumenter til forbedring af **dokumentsikkerheden**, samtidig med at der sikres fuld respekt for de grundlæggende rettigheder. Endvidere bør mulige synergier mellem EU's og de nationale informationssystemer på grundlag af interoperabilitet udnyttes fuldt ud.

(7) Beskyttelse af privatlivets fred og sikkerhed i informationsudveksling: finde den rette balance

En effektiv håndhævelse af lov og orden og efterforskningen af grænseoverskridende kriminalitet inden for et område med fri bevægelighed må ikke hæmmes af omstændelige informationsudvekslingsprocedurer.

EU må støtte og fremme en konstruktiv dialog mellem alle de implicerede parter for at finde afbalancerede løsninger, som fuldt ud respekterer de grundlæggende rettigheder til privatlivets fred og databeskyttelse og **tilgængelighedsprincippet** for information.

Tilgængelighedsprincippet, som er indeholdt i Haag-programmet, fastsætter, at information til retshåndhævende formål, som myndighederne i en medlemsstat har brug for, på visse betingelser skal udleveres af myndighederne i en anden medlemsstat. Kommissionen har til hensigt at fremlægge forslag herom, herunder om muligheden for gensidig konsultation af databaser i medlemsstaterne.

På dette område bør man finde den **rette balance mellem beskyttelse af privatlivets fred og sikkerhed** i forbindelse med informationsudveksling mellem retshåndhævende og retslige myndigheder.

Balancen mellem beskyttelsen af privatlivets fred og sikkerheden bør også nøje overvejes i forbindelse med udveksling af flypassagerdata til sikring af luftfartssikkerheden og bekæmpelse af terrorisme.

(8) *Organiseret kriminalitet: udvikle et strategisk koncept*

Et strategisk koncept for bekæmpelse af organiseret kriminalitet på EU-plan vil blive udviklet og gennemført. Med henblik herpå forelagde Kommissionen for nylig en **meddelelse om "Udvikling af et strategisk koncept for bekæmpelse af organiseret kriminalitet"**. Dette omfatter foranstaltninger, der øger kendskabet til fænomenet og styrker forebyggelsen, efterforskningen og samarbejdet om organiseret kriminalitet inden for EU. Strategien skal også inkludere et udvidet samarbejde med tredjelande og internationale organisationer om dette spørgsmål som et af sine prioriteter.

Bekæmpelsen af organiseret kriminalitet forudsætter et øget samarbejde mellem de retshåndhævende myndigheder (politiet, retsvæsenet og toldvæsenet) og fuld anvendelse og videreudbygning af **Europol og Eurojust**. Arbejdet hen imod en europæisk efterforskningsmodel i straffesager er en af de større opgaver på dette felt og vil kræve en fælles indsats fra medlemsstaternes, EU-institutionernes og EU-organernes side.

(9) *Civilretligt og strafferetligt samarbejde: garantere et effektivt europæisk område med retfærdighed for alle*

Et europæisk område af retfærdighed er andet og mere end et område, hvor retsafgørelser afsagt i én medlemsstat anerkendes og fuldbyrdes i andre medlemsstater, men snarere et område, hvor der garanteres en **effektiv domstolsadgang** for at opnå og **fuldbyrde retsafgørelser**. Med henblik herpå skal EU ikke blot påtænke at udarbejde kompetence-, anerkendelses- og lovvalgsregler, men også foranstaltninger, som **opbygger gensidig tillid** mellem medlemsstaterne, skaber **minimumsregler på retsplejeområdet** og sikrer høje kvalitetsnormer i retssystemerne, ikke mindst med hensyn til at sikre en fair retssag og overholdelse af retten til forsvar. Den gensidige forståelse kan yderligere udbygges gennem gradvis opbygning af en "europæisk retskultur" baseret på **uddannelse og etablering af netværk**, som Haag-programmet slår til lyd for. Der er også behov for en sammenhængende strategi for EU's relationer med tredjelande og internationale organisationer.

Inden for det **civilretlige område** er det af yderste vigtighed at fuldende programmet for **gensidig anerkendelse** af afgørelser på det civilretlige og handelsretlige område. Dette indebærer at vedtage de lovgivningsforslag, der allerede er forelagt af Kommissionen eller er ved at blive forelagt, og at iværksætte høringer til forberedelse af ny lovgivning på områder, som endnu ikke er underlagt gensidig anerkendelse (som f.eks. familieformueretlige forhold, arv og testamenter). Et andet grundlæggende aspekt, som skal tages op, er fuldbyrdelsen af retsafgørelser og den gensidige anerkendelse af offentlig- og privatretlige dokumenter. Hvad angår EU's materielle aftaleret, vil der i 2009 blive vedtaget en fælles referenceramme, som vil blive benyttet som redskab til at forbedre sammenhængen og højne kvaliteten i EU-lovgivningen.

Inden for det **strafferetlige område** er harmonisering og fastsættelse af minimumsnormer for en række aspekter af retsplejen (f.eks. *ne bis in idem*, bevissikring eller udeblivelsesdomme) centrale for **opbygningen af gensidig tillid** og videreførelsen af **gensidig anerkendelse**. Hvad sidstnævnte angår, skal en række initiativer videreføres for at sikre en effektiv og rettidig indgriben fra de retshåndhævende myndigheders side (f.eks. gensidig anerkendelse af kontrolforanstaltninger uden frihedsberøvelse forud for dømsafsigelse og anerkendelse og fuldbyrdelse af fængselsdomme) og mere generelt for at erstatte den traditionelle gensidige bistand med nye instrumenter baseret på gensidig anerkendelse. Eurojust bør betragtes som den centrale aktør for opbygningen af et europæisk samarbejde på det strafferetlige område.

Dets rolle bør støttes og dets potentielt fuldt udnyttes i lyset af de indhøstede erfaringer og den fremtidige udvikling. I denne sammenhæng vil Kommissionen følge op på sit hidtidige arbejde og udnytte forfatningstraktatens muligheder i henseende til at forbedre beskyttelsen af EU's finansielle interesser.

(10) Dele ansvar og solidaritet

Ingen politisk målsætning kan opfyldes uden **tilstrækkelige finansielle ressourcer**, og Haag-programmet opstiller en klar forbindelse mellem de to elementer. I denne forbindelse fremlagde Kommissionen i april 2005 tre rammeprogrammer, som forsøger at omsætte begreberne **delt ansvar og solidaritet** mellem medlemsstaterne til praksis ved at gennemgå, hvilken type politik og hvilke finansieringsinstrumenter der kan opfylde målsætningerne om frihed, sikkerhed og retfærdighed mest effektivt.

2.4. Gennemførelse, evaluering og fleksibilitet

Kommissionen støtter fuldt ud den store vægt, Haag-programmet tillægger gennemførelsesdimensionen og betydningen af at indføre mekanismer, som på passende vis kan evaluere medlemsstaternes gennemførelse af foranstaltninger inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Forfatningstraktaten fastsætter i artikel III-260, at der kan vedtages foranstaltninger, der giver Kommissionen og medlemsstaterne mulighed for at foretage en **upartisk og objektiv evaluering af Unionens politikker** på dette område. Kommissionen vil fremlægge en meddelelse i begyndelsen af 2006, hvori den skitserer de vigtigste målsætninger for den fremtidige mekanisme, og den agter at fremlægge forslag lige efter, at forfatningstraktaten er trådt i kraft.

I mellemtiden har Det Europæiske Råd opfordret Kommissionen til at forelægge en **årlig rapport om gennemførelsen** af EU-foranstaltningerne (en "resultattavle") og orientere Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter.

Dette vil give mulighed for at opnå et mere komplet overblik over politikken vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed og over, hvordan det reelt skrider frem med medlemsstaternes gennemførelse af de vedtagne foranstaltninger. Den første **resultattavle** vil blive fremlagt i december 2005, og den kræver aktiv deltagelse fra medlemsstaternes side, idet de vil blive opfordret til regelmæssigt at orientere om, hvordan deres gennemførelse af de vedtagne foranstaltninger skrider frem.

Derudover opfordrede Det Europæiske Råd Rådet til at udvikle **praktiske metoder til fremme af en rettidig gennemførelse** på alle politikområder: krav om, at der udarbejdes passende planer for gennemførelsen på nationalt plan, sikring af, at gennemførelsesperiodens længde er passende, og behandling af regelmæssige fremskridtsrapporter fra Kommissionen.

I lyset af det generelle politiske klima inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed vil nye politiske prioriteter efter al sandsynlighed dukke op som følge af uventede begivenheder, ofte af international karakter og med en international dimension. Handlingsplanen skal være fleksibel og kunne justeres, især på længere sigt, for at tage højde for nye prioriteringer, som måtte dukke op i de kommende år. Forfatningstraktaten vil bane vejen for en betydelig rationalisering af de retlige og institutionelle rammer. Også på dette

punkt fandt Det Europæiske Råd det vigtigt at åbne mulighed for en vis fleksibilitet og stillede derfor krav om **revision** af Haag-programmet.

3. IDENTIFIKATION AF KONKRETE TILTAG

Haag-programmet fastslår, at Kommissionen bør omsætte Haag-målsætningerne til konkrete tiltag. Med henblik herpå indeholder **bilaget til denne meddelelse** en handlingsplan, hvori er **opført de vigtigste tiltag og foranstaltninger** der skal træffes gennem de næste fem år, herunder specifikke **tidsfrister** for forelæggelsen af dem for Rådet og Europa-Parlamentet.

Via sin opbakning ved Tammerfors-konklusionerne fra 1999 og Haag-programmet i 2004 bør Det Europæiske Råd bibeholde sin retningsgivende rolle i form af at fastsætte de strategiske retningslinjer for og planlægningen af fremtidige tiltag inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Kommissionen opfordrer Rådet til at drøfte denne meddelelse og den handlingsplan, der ledsager den, således at den kan blive vedtaget på Det Europæiske Råds møde i juni 2005.

BILAG

HAAG-PROGRAMMET: TI PRIORITETER FOR DE NÆSTE FEM ÅR

LISTE OVER FORANSTALTNINGER OG TIDSPLAN FOR VEDTAGELSEN

1. GENERELLE RETNINGSLINJER

- **Indførelse af et system for objektiv og upartisk evaluering af gennemførelsen af EU-foranstaltninger inden for området frihed, sikkerhed og retfærdighed**
 - Meddelelse om og *forslag til oprettelse af en evalueringsmekanisme, jf. forfatningstraktatens artikel III-260 (2006)*
- 1.1. Respekt og aktiv fremme af grundlæggende rettigheder
 - **Rammeprogram om “grundlæggende rettigheder og retfærdighed” under de nye finansielle overslag (2005)**
 - *Særprogram om borgerskab og grundlæggende rettigheder (2007)*
 - *Særprogram om bekæmpelse af vold (Daphne) og forebyggelse af narkotikamisbrug og narkotikainformation (2007)*
 - **EU-tiltrædelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (uformelle drøftelser indledes i 2005)**
 - **Forslag om udvidelse af mandatet for Det Europæiske Observationscenter for Racisme og Fremmedhad i retning af et agentur for grundlæggende rettigheder (forslag i 2005)**
 - *Daphne II-programmet: 2006-arbejdsprogrammet (2005)*
 - *Undersøgelse af forebyggende foranstaltninger til bekæmpelse af vold mod kvinder (2006)*
 - *Meddelelse om beskyttelse af barnets rettigheder (2005)*
- 1.2. Den europæiske narkotikastrategi
 - **EU-narkotikahandlingsplaner for 2005-2008 (2005) og 2009-2012 (2009)**
 - *Løbende evaluering af EU-narkotikahandlingsplanen 2005-2008 (årlig)*
 - *Grøn bog om civilsamfundets rolle i udformningen af narkotikapolitikker (2006)*
 - *Rapport om gennemførelsen og resultaterne af rammeafgørelsen om narkotikahandel (2007)*
 - *Statusrapport om og resultatvurdering af EU-narkotikahandlingsplanen 2005-2008 (2008)*

- Meddelelse om en EU-narkotikahandlingsplan 2009-2012 (2009)

2. STYRKELSE AF FRIHED

2.1. Unionsborgerskab

- Rapporter om anvendelsen af direktiverne 90/364, 90/365 og 93/96 om opholdsret for pensionister, studerende og lønmodtagere og selvstændige, der er ophørt med erhvervsaktivitet, og om
 - Direktiv 93/109/EF om valget ved valg til Europa-Parlamentet, herunder i de nye medlemsstater, og om nødvendigt forslag til ændring af sidstnævnte direktiv (2005/2006)
 - *Forslag til fremme af diplomatisk og konsulær beskyttelse (2006)*
 - *Forslag om krævede bestemmelser og betingelser for et europæisk borgerinitiativ (2007)*
 - Undersøgelse af mulige foranstaltninger til styrkelse og udvidelse af de rettigheder, der er fastsat i traktaternes borgerskabsbestemmelser (EF-traktatens artikel 22) (2008)
- **Mulighed for unionsborgere og deres familiemedlemmer for at færdes inden for EU på samme vilkår som dem, hvorunder statsborgere i en medlemsstat færdes eller skifter bopæl i deres eget land**
 - Kontrol med gennemførelsen, overholdelsen og den korrekte anvendelse af direktiv 2004/38/EF om ret til at færdes og opholde sig frit (2006)
 - Rapport om anvendelsen af direktiverne 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF om ret til at færdes og opholde sig frit (2006)
 - Rapport om anvendelsen af direktiv 2004/38/EF om ret til at færdes og opholde sig frit og om nødvendigt forslag til ændring af direktivet (2008)

2.2. Asyl, migration og grænsepolitik

- **Rammeprogrammet “Solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme” under de nye finansielle overslag (2005)**
 - *Oprettelse af en fond for de ydre grænser (2007)*
 - *Oprettelse af en integrationsfond (2007)*⁹
 - *Oprettelse af en tilbagesendelsesfond (2007)*
 - *Tilpasning af Den Europæiske Flygtningefond (2007)*

⁹ Denne fond vil supplere Den Europæiske Socialfond.

- **Fælles analyse af alle aspekter af migrationsfænomener (styrkelse af indsamlingen, tilvejebringelsen og udvekslingen samt effektivisering af udnyttelsen af ajourførte informationer og data)**

- Årlige rapporter om migrations- og asylstatistikker (*i gang*)
- Vedtagelse af en EU-rammeforordning om indsamling af migrations- og asylstatistikker (2005)
- Grønbog om det europæiske migrationsnetværks fremtidige rolle (2005)
- *Forslag om oprettelse af et europæisk migrationsovervågningscenter (2006)*

2.3. Fælles europæisk asylsystem

- Vedtagelse af direktivet om asylprocedurer (2005)

- **Evaluering af førstefaseinstrumenterne**

- Overvågning af overtagelsen og gennemførelsen af førstefaseinstrumenterne (2005-2007)

- **Anden fase af udformningen af en fælles asylpolitik, indførelse af en fælles asylprocedure og ensartet status for personer, som bevilges asyl eller subsidiær beskyttelse**

- *Forslag om status som fastboende udlænding for flygtninge (2005)*
- *Andenfaseinstrumenter og –foranstaltninger forelægges for Rådet og Europa-Parlamentet (vedtagelse inden udgangen af 2010)*

- **Opbygning af strukturer omfattende medlemsstaternes nationale asylforvaltninger med henblik på at fremme samarbejde (meddelelse - 2005)**

- **Undersøgelser af virkningerne af fælles behandling af asylansøgninger**

- Undersøgelse af fælles behandling af asylansøgninger inden for EU (2006)
- Undersøgelse i tæt samarbejde med De Forenede Nationers Flygtningehøjkommissariat (UNHCR) om fælles behandling af asylansøgninger uden for EU's område (2006)

- ***Oprettelse af et europæisk støttekontor for alle former for samarbejde mellem medlemsstaterne i relation til det fælles europæiske asylsystem (efter indførelsen af en fælles asylprocedure og på basis af en evaluering)***

- ***Oprettelse af Den Europæiske Flygtningefond (ERF) i 2005-2013 som en hjælp til medlemsstaterne med at behandle asylansøgninger og modtage visse kategorier af tredjelandstatsborgere***

- Endelig rapport om **Den Europæiske Flygtningefond (2005)**

- *Forslag til ændring af afgørelsen om **Den Europæiske Flygtningefond** som en hjælp til medlemsstaterne med at modtage visse kategorier af tredjelandstatsborgere (2005)*
- Godkendelse af national flerårig programmering af **Den Europæiske Flygtningefond** (2005, 2008 og 2011)
- *Tilpasning af Den Europæiske Flygtningefond (2007)*

2.3.1. Lovlig migration, herunder adgangsprocedurer

- **Udformning af en politik for lovlig migration**

- Vurdering og overvågning af overtagelsen og gennemførelsen af førstefasedirektiverne om lovlig migration (2005-2011)
- Debat om grønbog om økonomisk migration (2005)
- På grundlag af udfaldet af den offentlige høring om grønbogen om økonomisk migration forelæggelse af en politikplan om lovlig migration, herunder adgangsprocedurer (2005)

2.3.2. Integration af tredjelandstatsborgere

- **Indførelse af samlede europæiske rammer for integration**

- Meddelelse om europæiske rammer for integration (2005)

- **Fremme af strukturel udveksling af erfaringer og information om integration**¹⁰

- Forvaltning af forberedende foranstaltninger under INTI (2005-2006)
- Årlige rapporter om indvandring og integration (2005, *i gang*)
- Håndbog om integration (*anden udgave 2006, i gang*)
- Opbygning af et websted på internettet (2006)
- *Oprettelse af en integrationsfond (2007)*

2.3.3. Bekæmpelse af ulovlig indvandring

- Bidrag til forvaltning af indvandringsforbindelsesnetværk i relevante tredjelande (2005, *i gang*)
- Årlig rapport om den fælles politik om ulovlig migration (2005, *i gang*)
- Vedtagelse af en kommissionsafgørelse om oprettelse af et sikkert webbaseret informationsnet for medlemsstaternes migrationsforvaltninger (ICONET) (2005)

¹⁰ Derudover gennemføres supplerende aktiviteter inden for rammerne af den europæiske beskæftigelsesstrategi og den sociale integrationsproces.

– *Forslag til indgåelse og undertegnelse af Europarådets konvention om aktioner til bekæmpelse af menneskehandel (CAHTEH) (2005)*

- **Udformning af en effektiv udsendelses- og repatrieringspolitik baseret på fælles standarder og et tæt samarbejde og gensidig teknisk bistand**

– *Forslag om tilbagesendelsesprocedurer (2005)*

– Igangsættelse af forberedende arbejde med henblik på finansiel støtte til forvaltning af tilbagesendelser (2005)

– Udpegning af en særlig kommissionsrepræsentant for en fælles tilbagetagelsespolitik (2005)

– Indgåelse af EU-tilbagetagelsesaftaler og forvaltning af eksisterende aftaler (rettidigt)

– *Oprettelse af en tilbagesendelsesfond (2007)*

2.3.4. Ekstern dimension af asyl og migration

- **Samarbejde med tredjelande om forvaltningen af migration og asyl**

– Meddelelse om migration og udvikling (2005)

– Revideret udgave i 2006 af referencedokumentet for AENEAS-programmet, 2004-2006 (2005)

– Afslutning af integrationen af migration i landstrategidokumenter og regionale strategidokumenter for alle de relevante tredjelande (2005)

- **Udarbejdelse af regionale beskyttelsesprogrammer i EU-regi**

– Handlingsplan for EU's regionale beskyttelsesprogram, herunder EU-genbosættelsesordning (2005)

– Igangsættelse af pilotbeskyttelsesprogrammer (2005)

- **Øget samarbejde med transitlande for at sætte disse lande i stand til at forvalte migration bedre og yde passende beskyttelse af flygtninge**

– Rapport om fremskridt og resultater inden for asyl og migration som led i den europæiske naboskabspolitik (2005)

2.3.5. Grænseforvaltning, biometri, informationssystemer og visumpolitik

- **Afskaffelse af personkontrollen ved de indre grænser**

– *Forslag om SIS II-retsinstrumenter (2005)*

– Indledning af en evaluering af gennemførelsen i de nye medlemsstater af den del af gældende EU-ret, der ikke vedrører SIS II (2006)

- Evaluering i de nye medlemsstater af den del af gældende EU-ret, der vedrører SIS II (*efter SIS II's idriftsættelse - 2007*)
 - Vedtagelse af Rådets afgørelse om afskaffelse af kontrollen ved grænsen med og mellem de nye medlemsstater (2007)
 - *Forslag om at supplere den eksisterende Schengen-evalueringsmekanisme med en overvågningsmekanisme (så snart afskaffelsen af personkontrollen ved de indre grænser i de nye medlemsstater er fuldendt) (2007-2008)*
- **Oprettelse af et integreret forvaltningssystem for de ydre grænser**
 - *Forslag om oprettelse af nationale ekspertteam til at bistå medlemsstaterne med kontrollen og overvågningen af de ydre grænser inden for rammerne af Grænseforvaltningsagenturet (2005)*
 - *“Håndbog for grænsevagter” (efter vedtagelse af en EU-kodeks med regler for personers færden på tværs af grænserne)*
 - *Forslag om, hvilke udøvende beføjelser der skal tildeles embedsmænd fra en medlemsstat, der opererer ved en anden medlemsstats ydre grænser (2006)*
 - *Evalueringsrapport om Grænseforvaltningsagenturet, herunder en gennemgang af agenturets opgaver og en vurdering af, om det skal beskæftige sig med andre aspekter af grænseforvaltningen (bl.a. evaluering af de nationale ekspertteams virke og af de praktiske muligheder for at etablere et europæisk grænsevagtsystem) (2007)*
 - *Oprettelse af en fond for de ydre grænser (2007)*
 - **Delvis anvendelse af gældende Schengen-regler**
 - Vedtagelse af Rådets beslutning om delvis gennemførelse i Irland af gældende Schengen-regler (2005)
 - Vedtagelse af Rådets beslutning om delvis gennemførelse i Det Forenede Kongerige af gældende Schengen-regler (SIS) (2005)
 - **Samlet metode og harmoniserede løsninger i EU med hensyn til biometriske identifikatorer og data**
 - *Forslag om ændring af de fælles konsulære instrukser om standarder og procedurer for indhentning af biometriske data, herunder pligten til at udlevere sådanne data og angivelse af undtagelserne fra denne pligt (2005)*
 - *Forberedelse af udarbejdelsen af minimumsstandarder for nationale id-kort (fra 2005 og fremefter)*
 - *Forberedelse af udarbejdelsen af minimumsstandarder for id-kort for specifikke sektorer, hvis dette anses for hensigtsmæssigt (fra 2005 og fremefter)*

- Integration af biometriske identifikatorer i rejsedokumenter, visa, opholdstilladelser, EU-borgernes pas og informationssystemer (2006)
- Meddelelse om øgede synergier mellem SIS II, VIS og Eurodac (2006)
- **Visumpolitik, herunder udvikling af visuminformationssystemet (VIS)**
 - Møder med tredjelande om visumpositivlisten med henblik på at sikre visumfrie rejser for borgere fra medlemsstaterne til alle disse tredjelande (*i gang, skal kombineres med en revision af visumlisten*)
 - *Forslag til de nødvendige ændringer for yderligere at forbedre visumpolitikken og sikre oprettelse af fælles visumansøgningscentre (2005)*
 - Regelmæssig revision af visumlisten (forordning 539/2001) (*regelmæssigt*)
 - *Forslag om visumlempelsesprocedurer for medlemmer af den olympiske familie – Torino 2006 (2005)*
 - Rapport om gennemførelsen af forordning 1295/2003 om visumlempelsesprocedurerne for medlemmer af den olympiske familie - Athen 2004 (2005)
 - *Forslag om ændring af de fælles konsulære instrukser om visumgebyrer (2005)*
 - ARGO-arbejdsprogrammet (2005 og 2006)
 - *Forslag om transit: ensidig anerkendelse af Schengen-dokumenter fra de nye medlemsstaters side/anerkendelse af schweiziske opholdstilladelser fra medlemsstaternes side (2005)*
 - Henstilling til forhandlingsdirektiver med henblik på indgåelse af aftaler om frafaldelse af visumpligt mellem EU og tredjelande på betingelse af mulighed for at færdes frit inden for EU i en periode på mellem tre og seks måneder (2005)
 - Vedtagelse af et forslag om indførelse af en ordning for lokal grænsetrafik (2005)
 - Rapport om Kaliningrad-transitordningen (2005)
 - Kaliningrad-faciliteten¹¹ (2005-2006)
 - Schengen-facilitet for syv medlemsstater (2005 og 2006)
 - Specifikke henstillinger til forhandlingsdirektiver om visumlempelse med tredjelande som led i EU's tilbagetagelsespolitik, om muligt og på gensidighedsbasis, med henblik på opbygning af et reelt partnerskab om migrationsforvaltningsspørgsmål (2005-2009)

¹¹ Kaliningrad-faciliteten vil blive erstattet med specifikke bestemmelser inden for den foreslåede fond for de ydre grænser for perioden 2007-2013 som led i rammeprogrammet "Solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme".

- *Forslag om ændring af de fælles konsulære instrukser om lokalt konsulært samarbejde (2006)*
- *Forslag om revision af de fælles konsulære instrukser (2006)*
- Teknisk gennemførelse af VIS begyndende med funktionerne for behandling af alfanumeriske data og fotos (2006) efterfulgt af funktionerne for biometriske data (2006)
- *Forslag om oprettelse af fælles konsulater (2007)*

3. STYRKELSE AF SIKKERHED

- **Rammeprogrammet “Sikkerhed og sikring af friheder” under de nye finansielle overslag (2005)**

- *Særprogram om “forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet” (2007)*
- *Særprogram om “forebyggelse af, beredskab for og konsekvensstyring af terrorisme” (2007)*

3.1. Informationsudveksling mellem de retshåndhævende myndigheder med sikring af den rette balance mellem beskyttelse af privatlivets fred og sikkerhed

- *Forslag om lagring af data behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentlige elektroniske kommunikationstjenester til sporing, efterforskning og retsforfølgning af lovovertrædelser (2005)*

- **Identifikation af passende garantier og effektive retsmidler ved overførsel af personoplysninger som led i politimæssigt og retsligt samarbejde i straffesager**

- **Gennemførelse af tilgængelighedsprincippet for informationsudveksling på retshåndhævelsesområdet**

- *Forslag om fastlæggelse af et tilgængelighedsprincip for retshåndhævelsesrelevant information (2005)*
- *Forslag om passende garantier ved overførsel af personoplysninger med henblik på politimæssigt og retsligt samarbejde i straffesager (2005)*
- *Forslag om en fælles EU-strategi for anvendelse af passageroplysninger i forbindelse med grænse- og luftfartssikkerhed og andre retshåndhævelsesformål (2005)*
- *Forslag om adgang for retshåndhævende myndigheder til VIS (2005)*
- *Udvikling af link mellem SIS II og Europol-informationssystemet (2007)*
- Fælles revision af flypassagerdataaftalen (PNR) med USA (2005)
- Afslutning af forhandlingerne om PNR-aftaler med Canada og Australien (2005) og om nødvendigt med andre lande

- Fastlæggelse af internationale retningslinjer til sikring af en høj grad af beskyttelse af privatlivets fred ved adgang til PNR-data inden for rammerne af Den Internationale Organisation for Civil Luftfart (ICAO)
- *Forslag om gensidig konsultation af DNA-databaser (2005)*
- *Forslag om gensidig konsultation af fingeraftryksdatabaser (2007)*
- *Forslag om en generel EU-arkitektur for retsvidenskabelige databaser og politidatabaser (2008)*

3.2. Terrorisme

- **Udformning af en sammenhængende overordnet strategi for bekæmpelse af terrorisme**

- Opfølgning af pilotprojektet til fordel for ofrene for terrorisme (2006)
- Udbygning af samarbejdet mellem de retshåndhævende myndigheder med henblik på at bekæmpe terrorisme gennem udpegning af et specialiseret kontaktpunkt i hver medlemsstat, som skal have adgang til alle relevante informationer og efterretninger om terroraktiviteter, der involverer de personer, grupper eller enheder, der er opført i bilaget til fælles holdning 2001/931/FUSP (2005)
- *Oprettelse af et europæisk retshåndhævelsesnetværk (LEN) til bekæmpelse af terrorisme (2005)*
- Meddelelse om bedre sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med sprængstoffer og udstyr til fremstilling af bomber (2005)
- Anden terroriserapport (2005)
- Meddelelse om voldelig radikaliserings (2005) og om nødvendigt opfølgende tiltag (2007)
- *Forslag om forhindring af misbrug af godgørende organisationer til finansiering af terrorisme (2006)*
- Meddelelse om resultaterne af ekspertevalueringen om terrorisme i de 25 medlemsstater (2006/2007)
- Fastlæggelse af behovet for og omfanget af de retlige instrumenter, der er nødvendige for at sikre, at alle medlemsstater kan indefryse udpegede personers aktiver på præventiv basis i overensstemmelse med de særlige henstillinger fra Den Finansielle Aktionsgruppe vedrørende Hvidvaskning af Penge (2007)
- Medvirken i det igangværende arbejde om forhindring af fremstilling og spredning af kemiske, nukleare og biologiske våben (2007)
- *Udarbejdelse af et særprogram om "forebyggelse af, beredskab for og konsekvensstyring af terrorisme" (2007)*

- **Revision og tilpasning af EU-lovgivning sideløbende med foranstaltninger, der skal tilpasses for at bekæmpe terrorisme**

- Anden rapport baseret på artikel 11 i Rådets rammeafgørelse af 13.6.2002 om bekæmpelse af terrorisme (2005)

3.3. Forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet

- Meddelelse om udvikling af et strategisk koncept for bekæmpelse af organiseret kriminalitet (2005)
- *Udarbejdelse af et særprogram om "forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet" (2007)*

- **Øget viden om organiseret kriminalitet og styrkelse af indsamlingen og analysen af information**

- Meddelelse om en handlingsplan – EU-kriminalitetsstatistikker (2005)
- Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om efterretningsledet retshåndhævelse i straffesager (2005)
- Henstillinger til en standardmetode for sårbarhedsanalyse af evnen til at modstå udbredelsen af organiseret kriminalitet ("crime proofing") (2007)
- Forelæggelse af en europæisk kriminalitetsrapport (2007)

- **Styrkelse af forebyggelsen af organiseret kriminalitet**

- Evaluering af lovgivningens evne til at modstå udbredelsen af organiseret kriminalitet ("crime proofing") og udformning af kriminalpræventive foranstaltninger i produkter og tjenesteydelser (2005)
- Rapport om resultaterne af en undersøgelse til opfølgning af Rådets resolution fra 2001 om civilsamfundets bidrag til eftersøgning af forsvundne eller seksuelt udnyttede børn (2005)
- Handlingsplan om private/offentlige partnerskaber til beskyttelse af offentlige organisationer og private virksomheder mod organiseret kriminalitet (2006)
- Forbedring af den europæiske koordination og det europæiske samarbejde mellem højteknologiske kriminalitetsefterforskende enheder i medlemsstaterne og med den private sektor (efterforskningsnetværk vedrørende internetkriminalitet), herunder udarbejdelse af et europæisk manual vedrørende internetkriminalitet (2006)
- Meddelelse om internetkriminalitet og internetsikkerhedspolitik (2006)

- **Foranstaltninger til bekæmpelse af korrupsion**

- Udarbejdelse af adfærdskodekser om etik og integritet for offentligt ansatte (2007)

- *Forslag om indførelse af visse pligter for offentligt ansatte til at indberette bestikkelse og offentliggøre aktiver og erhvervsinteresser (2008)*
- **Styrkelse af redskaberne til at tackle de finansielle aspekter af organiseret kriminalitet**
- Initiativer til fremme af finansiell efterforskning som retshåndhævelsesteknik og udarbejdelse af fælles minimumsuddannelsesstandarder (2005-2007):
 - Fælles sæt af uddannelsesstandarder inden for finansiell efterforskningsteknik (2005)
 - Henstilling til et aftalememorandum om tilbagemelding fra finansielle efterretningsenheder til indberettende organer om rapporter om mistænkelige transaktioner (2006)
 - Henstilling og/eller forslag til forbedring af gennemsigtigheden i retlige enheder med henblik på at reducere sårbarheden over for infiltration fra organiseret kriminalitet (2006)
 - Fremme af oprettelsen af efterretningsenheder vedrørende kriminelle aktiver i EU-medlemsstaterne (løbende)
 - Undersøgelse af standarder for tilbagelevering af konfiskerede eller fortabte aktiver som kompensation eller erstatning til identificerbare ofre for kriminalitet eller godgørende organisationer (2008)
- **Forbedring af lovgivning og revision af gældende retlige instrumenter efter behov**
 - *Lovgivningspakke om bekæmpelse af falskmøntneri (2005)*
 - Meddelelse om menneskehandel (2005)
 - *Revision og om nødvendigt yderligere udbygning af gældende lovgivning om menneskehandel, f.eks. for at bane vejen for offentligt/privat samarbejde, EU-dækkende koordination og inddragelse af Europol (2006)*
 - *Revision og om nødvendigt yderligere udbygning af lovrammerne til forebyggelse og bekæmpelse af handel med menneskelige organer, væv og celler (2006)*
 - *Revision og om nødvendigt styrkelse af gældende lovgivning om konfiskation af kriminelle aktiver, uanset om dette forudsætter domfældelse eller ej (2007)*
 - Komparativ undersøgelse til vurdering af behovet for instrumenter til bekæmpelse af organiseret kriminalitet i relation til skattesvig i EU-medlemsstaterne og de tiltrædende lande og kandidatlandene (2005)
 - *Forslag om indbyrdes tilnærmelse af straffelovgivningen, navnlig vedrørende sammensætningen af bødestrafte i forbindelse med skattesvig og vedrørende standarder og bedste praksis med det formål at forbedre retshåndhævelsessamarbejdet inden for bekæmpelse af organiseret skattesvig (2007)*

- *Forslag om identitetstyveri og identitetsforvaltningsforanstaltninger, herunder en database over identitetsdokumenter (2007)*
- Undersøgelse og forskning hen imod en yderligere indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen, f.eks. inden for ulovlig våbenhandel, afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning (2008)

- **Forbedring af overvågning og evaluering**

- Anden rapport baseret på artikel 6 i Rådets rammeafgørelse af 26. juni 2001 om hvidvaskning af penge, identifikation, opsporing, indefrysning eller beslaglæggelse og konfiskation af redskaber og udbytte fra strafbart forhold (2005)
- Anden rapport baseret på artikel 14 i Rådets rammeafgørelse af 28. maj 2001 om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter (2005)
- Gennemførelsesrapport vedrørende rammeafgørelsen om bestikkelse inden for den private sektor (2005)
- Rapport om gennemførelsen af rammeafgørelsen af 27. januar 2003 om strafferetlig beskyttelse af miljøet (2005)
- Rapport om gennemførelsen af rammeafgørelsen om konfiskation af udbytte, redskaber og formuegoder fra strafbart forhold (2007)
- Evaluering af medlemsstaternes gennemførelse af tolsamarbejdet (Napoli II-konventionen) (2008)
- Evaluering af medlemsstaternes politik for bekæmpelse af korruption (2009)
- Evaluering af foranstaltninger til bekæmpelse af økonomisk kriminalitet (2010)

3.4. Politi- og tolsamarbejde

- Gennemførelse af arbejdsprogrammet vedrørende tolsamarbejde godkendt af RIA-Rådet den 30. marts 2004 efter Rådets resolution af 2. oktober 2003 om en tolsamarbejdsstrategi (2004-2006)
- Meddelelse om bekæmpelse af ulovlig grænseoverskridende handel med forbudte varer eller varer, der er underlagt restriktioner (2007)
- *Forslag om Europol, herunder om Europa-Parlamentets og de nationale parlamenters rolle i forbindelse med kontrollen med Europols virke (senest 1. januar 2008)*
- Udformning af en politik for forholdet mellem Europol og Eurojust (senest i 2008)
- Fastlæggelse af den sikkerhedspolitiske komité's rolle (COSI) (senest 1. januar 2008)

- **Forbedring af retshåndhævelsessamarbejdet og**
- **Udbygning af Schengen-reglerne vedrørende grænseoverskridende operativt politisamarbejde**
 - *Forslag om forbedring af retshåndhævelsessamarbejdet, især ved de indre grænser mellem medlemsstaterne (2005)*
 - Meddelelse og forslag til direktiv om forbedret transportsikkerhed og øget sikkerhed gennem oprettelse af et område med politimæssigt og retsligt samarbejde inden for de transeuropæiske transportnet (2005)
 - *Ajourføring af Sirene-håndbogen (2005)*
 - *Forslag om adgang for de retshåndhævende myndigheder til VIS (2005)*
 - *Udvikling af link mellem SIS II og Europol-informationssystemet (2007)*
 - Fælles regler for kvalitetsstandarder (politietik, overvågningsprogrammer) for politiet (2008)
 - Harmonisering af kvalitetsstandarderne i de retsvidenskabelige laboratorier (2008)
- **Systematiske udvekslingsprogrammer for de retshåndhævende myndigheders personale**
 - Vedtagelse af forslaget om oprettelse af CEPOL (Det Europæiske Politiakademi) som et EU-organ (2005)
- **Forbedring af det operative samarbejde mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder**
 - Oprettelse af kortvarige fælles told- og politioperationer og/eller tværfaglige fælles team (*løbende*)
 - Udarbejdelse af minimumsstandarder for grænseoverskridende brug af efterforskningsteknikker (2006)
 - Håndbog om bedste praksis til fremme og udbygning af særlige former for samarbejde mellem toldforvaltninger som fastsat i Napoli II-konventionen (2007)
 - Forbedring af det europæiske samarbejde mellem korruptionsbekæmpende organer gennem oprettelse af et netværk mellem de korruptionsbekæmpende myndigheder (med deltagelse af politiet, domstolene, anklagemyndigheden og toldvæsenet) på EU-plan og tværnationalt plan (2008)

3.5. Krisestyring i EU

- Kommissionens afgørelse om oprettelse af et sikkert generelt hurtigt varslingsystem (ARGUS) og et kommissionskrisecenter for koordinering af de eksisterende varslingsystemer (2005)

- *Forslag om oprettelse af et informations- og varslingsnetværk vedrørende kritisk infrastruktur (CIWIN) (2005)*
- Plan for beskyttelse af kritisk infrastruktur (2005)
- **Integrerede EU-krisestyringsarrangementer (gennemføres senest 1. juli 2006)**
- 3.6. Generel kriminalpræventiv indsats
 - Udbygning af det europæiske kriminalpræventive net (2005)
- 4. STYRKELSE AF RETFÆRDIGHED
- Se også *rammeprogrammet om “Grundlæggende rettigheder og retfærdighed” under de nye finansielle overslag (2005)*
 - *Særprogram om retsligt samarbejde på det civil- og handelsretlige område (2007)*
 - *Særprogram om retsligt samarbejde i straffesager (2007)*
- 4.1. Opbygning af gensidig tillid
- **Øget samarbejde**
 - Støtte fra EU til netværk af retslige organisationer og institutioner (*løbende*)
 - Videreførelse af udviklingen af webstedet for det europæiske retlige netværk og af databaserne om domspraksis vedrørende europæiske retlige instrumenter (*løbende*)
 - Konstant ajourføring og forbedring af det europæiske civilretlige atlas (*løbende*)
 - Årlig fejring af den europæiske civilretlige dag (*løbende*)
- **Skabelse af en “europæisk retskultur”**
 - Evaluering af retfærdskvaliteten (*meddelelse - 2006*)
 - Meddelelse fra Kommissionen om uddannelse af retsvæsenets aktører (2005), videreførelse af pilotprojektet om udveksling af dommere (2005) og forberedende aktioner (2006)
 - *Oprettelse på basis af de eksisterende strukturer af et effektivt europæisk uddannelsesnetværk for de retslige myndigheder på både det civilretlige og det strafferetlige område (2007)*
- **Udbygning af netværk af retslige organisationer og institutioner**
 - Rapport om funktionsmåden for det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område (2005) og i givet fald forslag til ændringer (2006)
 - EU-workshopper til fremme af samarbejdet mellem de juridiske erhverv med henblik på fastlæggelse af bedste praksis (2006)

- **Sammenhæng og bedre kvalitet i EU-lovgivningen**

- *Forslag til ændring af forordning nr. 1348/2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (2005)*
- Rapport om funktionsmåden for forordning nr. 1206/2001 om bevisoptagelse og om nødvendigt forslag til ændring (2007)
- Rapport om funktionsmåden for “Bruxelles I”-forordningen (2007) og om nødvendigt forslag til ændring (2009)
- Endelig forskningsrapport omfattende et udkast til en fælles referenceramme (2007)
- Vedtagelse af en fælles referenceramme (CFR) inden for EU’s aftaleret (*senest i 2009*)

4.2. Retsligt samarbejde i straffesager

- *Udarbejdelse af et særprogram om retsligt samarbejde i straffesager (2007)*

- **Fortsættelse af gennemførelsen af princippet om gensidig anerkendelse**

- Meddelelse om gensidig anerkendelse af retsafgørelser i straffesager og styrkelse af den gensidige tillid mellem medlemsstaterne (2005)
- Hvidbog om udveksling af oplysninger om straffedomme og virkningen af sådanne straffedomme i EU (2005)
- *Forslag om at tage hensyn til straffedomme i EU’s medlemsstater i ny strafferetlig forfølgning (2005)*
- *Forslag om fremsendelse til og opbevaring af oplysninger om straffedomme i den medlemsstat, hvor en person er statsborger (2005)*
- Meddelelse om oprettelse af en fortegnelse over ikke-EU-statsborgere, der er domfældt i en EU-medlemsstat (2005)
- *Initiativ vedrørende det europæiske tvangsfuldbyrdsdokument og overførelse af domfældte mellem EU’s medlemsstater (2005)*
- *Forslag om gensidig anerkendelse af ikke-frihedsberøvende kontrolforanstaltninger forud for domsafsigelse (2005)*
- Meddelelse om rettighedsfortabelse (2005)
- Rapport om gennemførelsen af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (2005)
- *Initiativ vedrørende anerkendelse og fuldbyrdelse i EU af forbud som følge af domfældelser for seksuelle overgreb mod børn (2005)*

- *Forslag om frakendelse af førerretten (omformattering af konventionen fra 1998) (2006)*
- *Rapport om gennemførelsen af rammeafgørelsen af 22. juli 2003 om indefrysning i EU af formuegoder eller bevismateriale (2006)*
- *Rapport om gennemførelsen af rammeafgørelsen om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte (2006)*
- *Forslag om anerkendelse og fuldbyrdelse af alternative sanktioner og om betingede domme (2007)*
- *Forslag om supplerung af den europæiske bevissikringskendelse (2008)*

- **Indbyrdes tilnærmelse**

- *Grøn bog om kompetencekonflikter og dobbelt strafforfølgning (ne bis in idem) (2005)*
- *Grøn bog om uskyldsformodning (2005)*
- *Anden rapport om gennemførelsen af rammeafgørelsen af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager (2005)*
- *Tredje rapport om rammeafgørelsen af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager (2006)*
- *Forslag om kompetencekonflikter og ne bis in idem-princippet (2006)*
- *Grøn bog om behandling af bevismateriale (2006)*
- *Grøn bog om udeblivelsesdomme (in absentia-domme) (2006)*
- *Forslag om minimumsstandarder for bevisoptagelse (2007)*
- *Forslag om udeblivelsesdomme (in absentia-domme) (2007)*
- *Forslag om indbyrdes tilnærmelse af sektormæssige strafferetlige sanktioner (senest i 2007)*

- **Andre instrumenter inden for retsligt samarbejde i straffesager**

- *Henstilling om minimumsstandarder for indsamling og udveksling af elektronisk bevismateriale (2006)*
- *Forslag om forsætlig destruktion af bevismateriale i dokumentform (2007)*
- *Forslag om beskyttelse af vidner og personer, der samarbejder med retsvæsenet (2007)*
- *Undersøgelse af grænseoverskridende anvendelse af efterretninger som bevismateriale (2008)*

- Evaluering af, hvor effektivt det er, at specialiserede retslige organer efterforsker sager i tilknytning til organiseret kriminalitet (2009)

- **Eurojust**

- Anden rapport om den retlige gennemførelse af Rådets afgørelse af 28.2.2002 om oprettelse af Eurojust (2005)
- *Forslag om Eurojust (senest 1. januar 2008)*
- Hvidbog om forbedring af beskyttelsen af EU's finansielle interesser (senest i 2009)

4.3. Styrkelse af retsvæsenets effektivitet og forbedring af den gensidige anerkendelse og effektiv domstolsadgang i civile sager

- Grøn bog om arv (2005)
- Grøn bog om lovvalgs- og kompetencekonflikter i skilsmisssager (Rom III) (2005)
- *Forslag om lovvalgskonflikter vedrørende kontraktlige forpligtelser (Rom I) (2005)*
- *Forslag om småkrav (2005)*
- *Forslag om underholdspligt (2005)*
- Vedtagelse af "Rom II"-forslaget om lovvalgskonflikter vedrørende forpligtelser uden for kontrakt (2006)
- Vedtagelse af forordningen om betalingspåbud (2006)
- Vedtagelse af et direktiv om alternativ tvistbilæggelse - mægling (2006)
- Grøn bog om de formueretlige virkninger af ægteskaber og partnerskaber (2006)
- Grøn bog (grønbøger) om effektiv fuldbyrdelse af retsafgørelser (2006-2007)
- Grøn bog om afskaffelse/reduktion af lovgivning og administrative foranstaltninger med henblik på fri cirkulation af dokumenter (2007)
- Grøn bog om gensidig anerkendelse i spørgsmål vedrørende civilstand (2008)
- Grøn bog om minimumsstandarder for visse aspekter af retsplejen (2008)
- *Evaluering af muligheden for afskaffelse af eksekvaturproceduren og om nødvendigt lovgivningsforslag (2008-2010)*
- *Udformning af et særprogram om retsligt samarbejde på det civil- og handelsretlige område (2007)*

4.4. International retsorden

- Afslutning af forhandlingerne om konventionen om værneting (2005)
- Forslag om indgåelse af såkaldte “parallelaftaler” med Danmark om “Bruxelles I” og forkyndelse af dokumenter (2005)
- Forhandling om konventionen om terrorisme i Europarådet (2005)
- Aktiv deltagelse i aktiviteterne i Europarådet og andre internationale organisationer og fora (G8, FN, OECD, OSCE, FATF) om strafferetlige spørgsmål (2005-2009)
- Undersøgelse af argumenterne for bilaterale aftaler mellem EU og tredjelande om udlevering (2005-2009)
- Undersøgelse af argumenterne for bilaterale aftaler mellem EU og tredjelande om gensidig retshjælp (2005-2009)
- Forslag om indgåelse og undertegnelse af Europarådets konvention om bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme på EU’s vegne (2005/2006)
- EU-tiltrædelse af Haagerkonferencen om international privatret (2006)
- Forslag om indgåelse af en ny Lugano-konvention (2006)
- Inklusion af bestemmelser om bistand til bekæmpelse af terrorisme i foreslået revision af de eksisterende instrumenter om ekstern bistand (2006)
- Forslag om indgåelse af De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af korruption på EU’s vegne (2006)
- Afslutning af forhandlingerne om konventionen om underholdspligt (2007)
- Forslag om indgåelse af De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil på EU’s vegne (2007)

5. FORBINDELSERNE UDADTIL

- **Strategi om alle de eksterne aspekter af EU’s politik vedrørende frihed, sikkerhed og retfærdighed baseret på foranstaltningerne i Haag-programmet (2005)**
 - Meddelelse om alle de eksterne aspekter af EU’s politik vedrørende frihed, sikkerhed og retfærdighed (midten af 2005 – bidrag til strategien).